

1. aš do.under ŋ va:lke- of ŋ u.nēbiter zain bīn zē bā:ŋe
2. mīŋ kaməru.t̥ (gebruikelijker dan vrant) iʃ iŋ gu.n̄tə blə.ʊm̄ gait̃ - of iʃ ā.n̄t̃ blə.ʊm̄ gait̃
3. te.g̃jsw.o.rəX spr̄n̄ zə'fə'nəg̃ nəX̄ mu:r̄ m̄t̃ m̄ə'siŋ
4. gru:b̄m̄ iʃv̄u:r̄ va:rk̄ - of iʃtu:r̄ va:rk̄
5. up dat sX̄p̄ kre.g̃j̄ zə vərX̄mal̄t̃ bro.t̄
6. tumerman et ŋ splm̄t̄r̄ iŋ zīn vīŋer̄
7. dē sX̄p̄ər̄ sligd̄e zīn līp̄m̄ ɔ:f̄
8. m̄ dē.i fə'br̄ik̄ iʃ n̄iks̄ tē zain
9. kum'ir̄ m̄l̄n̄ kmt̄ - of kumod̄¹
10. kastə'la:iŋ sX̄ŋk̄ū:ʃ̄ e.b̄m̄ va:ier̄ glu:z̄p̄ bir̄ m̄ - of ge.f̄ ū:s̄ e.b̄m̄ va:ier̄ p̄oc̄əs̄ bir̄ - pint onbek. — gla.sk̄əs̄ Opm. : ba:ier̄ „hier” is verouderd. Eerder had men bur̄ŋba:ier̄ een minderwaardig soort bier
11. br̄eŋ ū:s̄ tv̄e.i kilo. - of va:ier̄ punt ka:-(r)z̄p̄ - lace ka:-(r)z̄p̄ dim. ka:-(r)sk̄əs̄ niet erg gebr.
12. zaijeb̄m̄ m̄t̃ ɔ:r̄ vīb̄m̄t̄ dr̄e.i k̄ūn̄ vīn̄ updr̄uŋk̄j̄
13. aiēŋ mi draigt̄ - of ai v̄v̄l̄ mīa:ʊm̄ m̄t̃ŋ̄ baŋel̄
14. kəps̄iŋ kn̄e:je zain
15. vaʃp̄u:v̄b̄m̄t̄ (niet gebruikelijk) vort̄ nait fə.l̄ m̄e:r̄ vīrt̄
16. k̄b̄f̄n̄ blīd̄e dak̄ nait 'm̄t̃ ɔ:r̄ ḡū.m̄ b̄m̄
17. 'ikept̄ naid̄ ū.m̄ m̄iŋ juŋ'ar̄
18. v̄e:l̄eŋ̄ d̄v̄.n̄ d̄e:iə d̄e.i d̄v̄r̄āŋ̄ kumt̄
19. sp̄m̄e - sp̄m̄ev̄ep̄e - sp̄m̄ev̄ep̄m̄ - kopstaber
20. p̄et̄e - mat̄e - b̄ā:ŋe - b̄ena:ut̄ - va:ide - putstə.ʊlə - e.ḡe - k̄ik̄ər̄ - sX̄o.ʊl̄ap̄ər̄ is de algem. naam ; men onderscheidt vit̄e en ro:iə (o.-timbre !) sX̄o.ʊl̄ap̄ər̄
21. d̄e.i k̄e:r̄t̃ m̄e:ȳk̄ d̄e hāile w̄e:r̄t̃ ānt̄ sl̄v̄.g̃j̄
22. ks̄eldi kra:l̄c̄əs̄ ge.b̄m̄
23. eŋelāmt̄ let̃ŋ̄ b̄eld̄d̄əl̄ sX̄e.p̄m̄ slo.p̄m̄ of let̄ fə.l̄ -
24. ai iʃ v̄e:l̄eŋ̄ d̄e:r̄ ŋ un̄t̃ b̄e.ŋ̄ || b̄e.t̄ ||
25. ge.f̄ mi tv̄e.i braide staiŋ - braid̄er̄ŋ - d̄e brait̄st̃ŋ̄
26. dat stan̄t̃b̄e.l̄t̃ st̄a:it̄ər̄ nait̄ m̄e:r̄
27. d̄e.i man̄ et̄ ŋ le.b̄m̄t̃ as̄ X̄əŋ̄ iŋ fraŋk̄rik̄
28. (d)dy:v̄əl̄ iʃ nait̄ m̄ d̄e.m̄əl̄ bl̄e.b̄m̄
29. tsX̄o.ʊlk̄m̄d̄ər̄ e.b̄m̄ m̄r̄t̄ m̄e.st̄ər̄ n̄v̄.dze. t̄ə.u v̄e:st̄
30. ik̄ent̄əX̄ nait̄ ko.m̄ v̄e:rd̄akl̄u:r̄ b̄m̄
31. abais̄t̃ŋ̄ dr̄m̄k̄j̄ - of last̄ŋ̄ ge.r̄ŋ̄ līn̄z̄v̄.tslub̄ər̄
32. ai kenait̄ ānt̄va:rk̄ X̄v̄.n̄ aet̄.m̄t̄ke.l̄ - of m̄d̄a:ls̄
33. do.u - of m̄v̄.k̄ mi e.b̄m̄ ŋ st̄v̄.l̄ m̄d̄bez̄m̄ || st̄e.k̄j̄ ||
34. ne. i:r̄ vort̄ nait̄ m̄e:r̄ ke.ḡelt̄ || sp̄o.l̄ŋ̄ = spelen ||
35. he. kepti a:lt̄v̄e:i m̄v̄.l̄ ro.ʊp̄m̄
36. d̄e.i p̄e:r̄ iʃ n̄əX̄ nait̄ rip̄ z̄t̄ n̄əX̄ ŋ v̄r̄t̄e p̄r̄t̄ m̄
37. zai b̄m̄ n̄v̄.tl̄āmt̄ə.u
38. zai et̄ e:rst̄ s̄iŋ sent̄ŋ̄ m̄t̃ upm̄.ʊt̄ || ḡe:l̄t̄ || v̄l̄p̄m̄ „gehølp̄en” ||
39. ai zel̄t̄ n̄o.iŋ v̄iŋ̄ br̄eŋ
40. zai iʃ d̄e:l̄ft̄e van ɔ:r̄ m̄e:l̄k̄v̄it̄
41. d̄m̄ān̄ m̄ə.ʊt̄ s̄iŋ v̄r̄a:u b̄esX̄a:ŋ̄m̄ - of d̄m̄ānm̄ə.ʊt̄ f̄e:rt̄ v̄iŋ̄ upko.m̄.
42. m̄ ŋ k̄o:l̄k̄e zwep̄ is X̄əv̄u:r̄l̄e:k̄
43. ai et̄ŋ̄ balt̄ p̄r̄v̄.c̄əs̄ umd̄ade sta:rk̄ is
44. vi m̄ə.ʊt̃ŋ̄ d̄v̄r̄ d̄e:l̄ft̄e van e.b̄m̄ en'ī d̄ā:m̄d̄ər̄ e:l̄ft̄e
45. sil̄pmi e.b̄m̄ d̄e.i b̄e:r̄ up̄t̄l̄ŋ̄ - b̄e:r̄e is ook de in-
- houd van 't ledikant, met name het dekbed - ŋ v̄e:r̄p̄ b̄e:r̄e Dat b̄e:r̄e „ledikant + inhoud” betekent, blijkt ook uit tsX̄o.ʊn̄ under d̄e:r̄e zet̃ŋ̄ „de schoenen onder 't bed zetten” - kra:b̄ə is een oud woord voor „ledikant”.
46. ū:ʃ̄ mez̄əl̄u:r̄ iso. v̄eŋ̄ aʃ ŋ s̄v̄in - ai is s̄v̄in̄v̄et̄
47. zaiēb̄m̄ v̄st̄ w̄e:l̄ t̄v̄iʃt̄e spr̄iŋ ken
48. d̄bo.m̄k̄v̄e.k̄ər̄ zel̄ d̄e bo.m̄ ent̃ŋ̄
49. d̄o.u e:rst̄ t̄f̄e:n̄st̄ər̄ aiʃ̄ dr̄X̄t̄
50. tklo:k̄e lat̄ || lydn̄ „luiden” || b̄əḡāŋ̄ „beginnen” ||
51. tspr̄e:i - k̄ik̄ər̄t̄ - v̄e:rspr̄a:it̄ŋ̄ - ut̄spr̄a:it̄ŋ̄ - v̄e:r̄bra:it̄ŋ̄ - ut̄bra:it̄ŋ̄ - v̄e:r̄b̄e:r̄a:it̄ŋ̄ - m̄iz̄estr̄e.d̄ŋ̄ - ŋ bo.t̄er̄am̄ sm̄e:r̄ŋ̄
52. d̄e.i v̄r̄a:u - of dat wif et̄:v̄:r̄ (ɔ:f)kn̄ip̄m̄ lu.t̃ŋ̄ - of - et̄:v̄:r̄ k̄e:rt̄ kre.g̃j̄
53. zīn̄ v̄v̄.d̄ər̄ et̄ŋ̄m̄ z̄eʃ̄ j̄v̄:r̄ n̄v̄.t̄ sX̄o.ʊlə sty:rt̄
54. k̄e:bm̄t̄o:fr̄v̄.d̄ŋ̄ v̄m̄ zo. lu.t̃ bit̄v̄t̄ər̄ laŋs̄ t̄e gu.n̄
55. v̄v̄.ʊlə v̄e:r̄z̄ŋ̄ zaije - of zaX̄t̄ m̄en - of zuX̄t̄ m̄en nait̄ fə.l̄ m̄ d̄r̄z̄e k̄ūn̄tra:ŋ̄ || stre:k̄ ||
56. st̄aiŋ̄ pot̃ŋ̄ b̄m̄ nait̄ fə.l̄ v̄e:rt̄ (equivalent van „aarden” niet bekend).
57. ... (sX̄əp̄e) st̄a:it̄ bi do.b̄m̄t̄ || d̄e:r̄t̄ ||
58. iŋ m̄e:r̄t̃ ist̄ n̄əX̄ t̄e k̄o:l̄t̄ um t̄e k̄uts̄ŋ̄
59. d̄e.i k̄e:r̄z̄e ḡeft̄ ēld̄ər̄ l̄iX̄t̄ē.n̄
60. aitr̄uk̄ t̄p̄e:r̄t̃ ānt̄st̄e:rt̄
61. d̄o.u kv̄ami i:r̄ e:l̄k̄ - of ad̄ j̄v̄:r̄ up̄ tkerm̄is̄
62. d̄e p̄v̄.t̄ər̄ ze. dat̄ ū:ʃ̄ laime'ne:r̄ vulm̄v̄.k̄t̄ is
64. zaX̄st̄ mi w̄e:l̄ m̄v̄r̄ z̄e.st̄ n̄iks̄ t̄e.g̃j̄ mi
64. d̄e s̄v̄a:l̄f̄k̄əs̄ zel̄ŋ̄ v̄el̄ ga:u w̄e:r̄ko.m̄
65. ga:ist̄ nait̄ ānt̄k̄u:r̄t̄sp̄o.l̄ŋ̄ v̄ānd̄v̄.ḡe
66. last̄ŋ̄ zai o.k̄ X̄e:r̄ŋ̄ ke.z̄e || e.t̃ŋ̄ ||
67. zīn̄ 'mo.t̄ər̄ is st̄uk̄k̄j̄ - n̄ ūn̄ k̄e:n̄e nait̄ vīd̄ər̄
68. tet̃ŋ̄ hait̄e daḡ v̄e:st̄ ēn̄ t̄iʃ̄ ŋ l̄e:iə v̄:b̄m̄t̄
69. dat̄ juŋk̄j̄e lopt̄ up̄ blo.d̄e v̄ə.ʊt̃ŋ̄
70. d̄ŋ̄ zit̃ŋ̄ sX̄o:r̄e - of ŋ bu(r)st̄e m̄d̄e.i ka:n̄e - of kruk̄e
71. kv̄v̄l̄ d̄ad̄e p̄əʃb̄o.d̄e - of braib̄m̄p̄o.p̄ər̄ ŋ braiŋ̄ bro:ḡd̄e
72. ta:r̄t̄e dat̄ mi z̄e:r̄
73. m̄i(t̄) d̄v̄a:r̄ʃ̄baŋ̄e:l̄s̄ ken̄i:k̄ nait̄ v̄m̄gu.n̄
74. n̄v̄. tsX̄o:ft̄ sp̄ānv̄e - of d̄o.ʊv̄e t̄p̄e:r̄t̄ f̄e:r̄ d̄n̄e:iə v̄v̄:g̃j̄ - of v̄ap̄k̄v̄:r̄e - bakker en groentebøer hebben ŋ kar̄e
75. k̄e:p̄m̄ b̄e.c̄e k̄o:r̄z̄e - v̄ān̄ v̄ān̄m̄e:r̄ŋ̄ ɔ:f̄ a.l̄
76. (d)z̄ə.n̄ v̄ān̄ d̄e k̄ə.ŋ̄k̄ et̄o:k̄ s̄əl̄'d̄v̄.t̄ v̄e:st̄
77. vaist̄u o.k̄j̄ st̄e:l̄m̄v̄.k̄ər̄ v̄o.ŋ̄ - ŋ bo.ḡe
78. d̄e.i ro:z̄ŋ̄ e.b̄m̄ l̄ā:ŋe d̄o:r̄ŋ̄s̄ (stik̄e:l̄s̄ z̄iŋ̄ dist̄e:l̄s̄)
79. kl̄ə.f̄d̄r̄ ḡāin̄ vort̄ fān̄
80. t̄p̄v̄e: v̄aʃ̄ d̄o.t̄ f̄e:r̄ dat̄ s̄eŋ̄ d̄e.p̄m̄ k̄v̄ŋ̄
81. aiēŋ̄ l̄e:k̄j̄d̄e ɔ:r̄ŋ̄ ēn̄ tr̄v̄.ŋd̄e o.g̃j̄ || lo.p̄m̄ ||
82. ɔ:r̄ v̄iX̄je - of ɔ:r̄ l̄ac̄e v̄iX̄t̄ iʃ m̄t̃ŋ̄ k̄e:r̄f̄k̄e n̄v̄.t̃ŋ̄ bus X̄v̄.n̄ ān̄t̄ brum̄e:l̄s̄ pl̄v̄k̄j̄
83. d̄v̄r̄ iʃ ŋ tre. v̄ān̄ d̄e.i l̄e:d̄ər̄
84. ai z̄ed̄e zīn̄ str̄e:to.p̄m̄
85. d̄em̄ens̄ŋ̄ z̄oēX̄t̃ŋ̄ n̄iks̄ and̄ers̄ - of n̄iks̄ ān̄s̄ as̄ X̄e:l̄t̃ ēn̄ r̄iŋ̄d̄um̄

¹ Over dit ɔ:l zie opmerking bij Finsterwolde : 't zelfde geldt in Midwolda.

86. ø:r mundſ drø.gø vān dæ:rst
 87. dæ:i vøX lopt krum - dvr: lo.pjə ju um
 88. iko:gde vø:rt lace juſkjə ſ lace trum (trumkə = trommeltje, voor kookjes bijv.)
 89. tse.gøbuk iſtukt m ſ kœ:rstə || slukj - slo.k - slo.kj ||
 90. zin vœ:rskə vas kœ:rt mu: mo:i
 91. int sXa:rə kēnjə nōX † be:stə ve.zj
 92. ſ Xlætər mō.ut Xō.ut rīXtj kēj - „mikken” niet gebr.
 93. zœ.yk mino.ut əſ up
 94. kvajt najt vvr:kum zœ.ykj mō.ut
 95. ſ kœ:lə keldər is Xō.ut fœ:rt bir
 96. kmuſ øzəblout (niet gebruikelijk) drrkj um vœ:rurkruXtj tē ko.m - of um vœ:r ā:n tē sta.rkj
 97. kmō.ujer:st tfo.uər - of tko.uvō.uər mtsta:lə kro.dj || vō.uərman || utfœ:iərj = uitvoeren, bijv. een kas wei ||
 98. mīn brø:jər iſ mœ:i
 99. dme:lkfentər stj gro.tə lo.p
 100. dæ:i zupj iſ dan ēn zur - sty:rvmđj mī vœ:r'um
 101. vi zvlj dæ:i patē mjr: wel dīXmu.kj kēj
 102. dī iſ niks ubum ā:n tē ma:rkj - sœky:r
 103. ai kumt no:itj mēn'ytə lu.t
 104. mī'tv.li bſj ba:rgj || vvr: || spē:ij ||
 105. dvr'stu dvr: uptə dvrkj
 106. mde:l' sil ebj zə ſ stuk fān dē brug øfvrj
 107. mō.ustəs ko.mēn zain - of bœkij = meer „inspecteren” - ſs folcə
 108. ai is fanstat ko.m mīn gō:ie pyt ful gē:it
 109. dæ:i dœ:rə is fān bœ.kjō:lī mu.kt
 110. ſ tra:udə vra:u mō.ut na:ij kēj
 111. kēp:r grasa:it mvr: tvəs Xā:n gō.ut sv:t
 112. dē bra:nər zœ:xt dat nōXtə dvr:isj um tē ba:uj
 113. bakj - iſ bak - du bakst - ai bakt - bagdē - vi bakj - ik bagdē - du bakstə - ai bagdē - vi bak(t)j - vi ebj bakt
 114. baidj - iſ bai - du batst - ai bat - vi baidj - baidj vi - of baivə - iſ bo.- kēp bo.dj - bo.dj zaio.k
 115. tīſ ſ lace mu. tīſ ſ fē:inə
 116. i kēj ir a:iər kri:ggj upj ma:rj
 117. aiet se:Xt dadē ā:m mi dēnkj zel
 118. tma:icə zē. dadē gēlikar
 119. dī vāzj vif pri:zj
 120. vnder dæ:i økəlbo.m liggj nailbaldekəls
 121. tvuter ko.kt fut - tko.ktal
 122. tō.jiſ nōgrœ.yn - tīſ nōg mvr: nēj ma:it
 123. dæ:i fy - of stj (geen van beide past hier best) mu.kj zə mīn a:ido.lə
 124. dāj bo.mkə zel dvr: wel najt be:st grœ:ij vīj
 125. dē pasto.r et Xō:ie vin
 126. vs ødu:ſ is vbra:nt
 127. dme:lk spa:it tko.uto.utj:vut
 128. tkœ:stər lat - kry:s - kry:zj
 129. tkvr:bo.m bu:ggj dœ:r vnder tXœ:ixt
 130. dœtve.i dytsərs kvam nu. butj of kvam butj dœ:rə
 131. zebj um bundēm bla:u a:uj
 132. dæ:i stj ((verouderd) of fy iſ vāj dan - is fla:usk
 133. dī līXtj dīk pak sœ:ie
 134. tīſ ſ hailtīj le.dj dakti zain ep
 135. roeterdam vort ailemu.l ſ nœ:ie stat
 136. dō.un - iſ dō.ut - du datst - ai dat - vi dō.upt - idō.upt - zaidō.upt - iſ dē.t - du dē.st - ai dē.t - vi dē:dnt - i dē.dnt - zai dē.dnt - dē.rgdət - dē.ait mvr: - dē.dj zait mvr
 137. dē.pj - dē.pklait - dē.pbekj - dē sold.v.ij
 138. dœ:sn - ai dœ:st - ai dœ:rſdē - ai øj darsj
 139. bſj - iſ bm - du bmt - ai bmt - vi bſj - i bſj - zai bſj - bmdai - of bmdē - bunai - of bunə - kēp buj
 140. Lokale Landmaten. Voornaamste maat : da:imt = 1/2 Ha. - rō.u = roe - ſ spmt is verouderd (was iets meer dan een are). Men spreekt ook bv. van ſ vœrlda:imt = 1/8 Ha.
 141. Lokale Waternamen : 'tkō.udaip - dō:l'gō.tə (een stroompje).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is mīd'vō:lə

De inwoners heten mīd'vō:lə:mə:s

Hun bijnaam luidt : mīd'vō:lə:mə:s kra:ikō:pj

Aantal inwoners : gemeente : ± 4200 ; dorp Midwolda ± 2000.

Taaltoestand. Hoofdingeling : to.stēmə - en tvestēmə - Gedeelten van de gemeente : me:lā:nt (= Meerland) - naiziso:rt (= Niesoord).

Agrarische bevolking, overschot van landarbeiders ; de gemeentelijke nijverheid bestaat uit klokken-gieterij. Veel arbeiders werken in industrie te Winschoten. Er wordt door boeren, vooral boerinnen, en ook wel door burgers wel een soort half-dialekt gesproken : ten dele bij het Nederl. aangepast vooral in klanken, blijkbaar om zich sociaal van de arbeiders te onderscheiden. Deze situatie doet zich trouwens in veel meer Groningse dorpen voor.

Zegslieden. 1. F. A. Kuiper ; in 1896 te Midwolda geb. ; V. en M. van hier ; heeft hier altijd gewoond ; slager ; spreekt dialect.

2. R. Kloosterboer-Glas ; in 1923 hier geb. ; V. van Sappemeer, M. van Noordbroek ; heeft hier altijd gewoond ; huisvrouw ; spreekt dialect.

3. K. Smit ; in 1898 hier geb. ; van 1921-1946 in Indie verbleven ; V. van Oostwolde, M. van hier ; onderwijzer ; spreekt dialect naast Nederlands (op school).